

ශ්‍රී ලංකාවේ 2019 ජනාධිපතිවරණ ප්‍රචාරණය තුළ බෞද්ධ භික්ෂුවගේ භූමිකාව

කේ. එච්. හසිතා ස්වර්ණමාලි¹, ඩී. ජී. ඉමේෂා මධුවන්ති²

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ මැතිවරණ ඉතිහාසය තුළ භික්ෂුවගේ භූමිකාවට හිමි වන්නේ සුවිශේෂී වැදගත්කමකි. මෙම භූමිකාව එක් එක් මැතිවරණයන්හිදී කාලානුරූපී ව වෙනස්කම්වලට ලක් වී තිබේ. ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ සංස්කෘතිය තුළ ඉතිහාසයේ සිට වර්තමානය දක්වා කාලවකවානුව පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීමේ දී භික්ෂු සමාජය හා පාලන තන්ත්‍රය අතර යම් සබඳතාවක් වූ බව සඳහන් කළ හැකි ය. 1946 පෙබරවාරි 13 දින විද්‍යාලඤ්ඤා ප්‍රකාශනය මගින් භික්ෂුව සඳහා දේශපාලනය කැපය යන මතවාදය ඉදිරියට පැමිණීමත් සමඟ භික්ෂූන්ට දේශපාලනය සඳහා විවෘත වේදිකාවක් නිර්මාණය විය.

1931 දී මෙරටට ස්වදේශීය ජනප්‍රිය ප්‍රදානය කිරීමේ සිට මුල් කාලීන ව මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ භික්ෂුවගේ භූමිකාව සහය පළ කිරීම මත පදනම් විය. "1947 වසරේ දී පැවැත් වූ මැතිවරණයේ දී ලංකා සමසමාජ පක්ෂයේ අපේක්ෂකයින් ජයග්‍රහණය කරවීම උදෙසා භික්ෂූන් ප්‍රමුඛ ව කටයුතු කරන ලදී." (Dharmadasa,1997;244). තව ද, 1956 වසරේ දී එස්.ඩබ්ලිව්.ආර්.ඩී බණ්ඩාරනායක මහතා ප්‍රමුඛ මහජන එක්සත් පෙරමුණ ජයග්‍රහණය කරවීමෙහි ලා ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂු සමාජය ප්‍රමුඛ විය.

2004 වර්ෂයෙන් පසු භික්ෂු දේශපාලන පක්ෂයක් ලෙස ජාතික හෙළ උරුමය පිහිටුවා ගැනීමෙන් පසු මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ භික්ෂූන් ක්‍රියාකාරී භූමිකාවක් ඉටු කරන්නට විය. තව ද භික්ෂුව සමාජ සංවිධාන හරහා ප්‍රබල ලෙස දේශපාලන කරලියට පැමිණෙන්නට විය. මේ අනුව පැහැදිලි වූයේ අතීතයේ පටන් භික්ෂුව සහ මැතිවරණ දේශපාලනය අතර ඉතා සමීප සබඳතාවක් ගොඩ නැගී තවදුරටත් එය වර්ධනය වෙමින් පවතින බව යි.

2019 වර්ෂයේ දී මෙම සබඳතාවේ කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් සිදු විය. හත්වන විධායක ජනාධිපති තෝරනු ලැබූ ජනාධිපතිවරණ කාලවකවානුව තුළ මේ බව වඩාත් පැහැදිලිව ඉස්මතු ව පෙනුණි. භික්ෂූන් ජනතාවගේ වාරණයට බලපෑම් කිරීමට හැකි වන ආකාරයේ මැතිවරණ ප්‍රචාරණ ක්‍රියාවලියක නිරත වී සිටිනු දැකගත හැකි විය. මෙම පර්යේෂණය මගින් උත්සාහ කරනුයේ භික්ෂුව මැතිවරණ දේශපාලනය තුළ ඡන්ද ප්‍රකාශ කිරීම, අපේක්ෂකයන් ලෙස ඉදිරිපත් වීම, සම්පත් දායකයන් ලෙස ක්‍රියා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය කිරීම නො ව 2019 ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් බෞද්ධ භික්ෂුවගේ භූමිකාව පෙර නො වූ විරූ පරිදි වර්ධනය වී ඇත්තේ ඇයි සහ ඊට බලපාන ලද හේතුසාධක විමර්ශනය කිරීම යි.

¹. සහාය කපීකාවාරිය, දේශපාලන විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය. hasitha.swa@gmail.com

². සහාය කපීකාවාරිය, දේශපාලන විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලය.

පර්යේෂණ අරමුණු

- ශ්‍රී ලංකාවේ මැතිවරණ ඉතිහාසය තුළ බෞද්ධ භික්ෂුවගේ භූමිකාව කාලානුරූපී ව වෙනස් වූ ආකාරය හඳුනා ගැනීම
- 2019 ඡනාධිපතිවරණය හා ඒ තුළ බෞද්ධ භික්ෂුවගේ භූමිකාව හඳුනා ගැනීම
- 2019 ඡනාධිපතිවරණය තුළ පෙර නො වූ විරූ පරිදි බෞද්ධ භික්ෂුන් මැතිවරණ ප්‍රචාරණයට සක්‍රීය ලෙස සම්බන්ධ වීමට බලපානු ලැබූ හේතු විමසා බැලීම
- 2019 ඡනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ කටයුතු උදෙසා භික්ෂුව අවතීර්ණවීම හේතුවෙන් ඇති වූ බලපෑම් සහගත තත්ත්වය අවබෝධ කර ගැනීම

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය උදෙසා දත්ත රැස් කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාථමික හා ද්විතියික දත්ත මූලාශ්‍රය ආශ්‍රයෙන් සිදු කරනු ලැබී ය. ප්‍රාථමික දත්ත ව්‍යුහගත නො වන සම්මුඛ සාකච්ඡා මඟින් ද, ද්විතියික දත්ත ග්‍රන්ථ, ලිපිලේඛන, පුවත්පත්, සඟරා, පූර්ව පර්යේෂණ සහ අන්තර්ජාලය මෙන් ම ඡනමාධ්‍ය ප්‍රවෘත්ති සාකච්ඡා තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් රැස් කරනු ලැබී ය. එලෙස රැස් කරගත් ගුණාත්මක දත්ත තේමාකරණය ඔස්සේ විශ්ලේෂණාත්මක සහ විස්තරාත්මක විධික්‍රම භාවිත කරමින් විශ්ලේෂණය කර තිබේ.

පර්යේෂණ ගැටලුව

2019 ඡනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ ක්‍රියාවලිය තුළ බෞද්ධ භික්ෂුන්ගේ භූමිකාව පෙර නො වූ විරූ පරිදි වර්ධනය වී පවතින්නේ ඇයි? සහ ඒ කෙරෙහි බලපාන ලද හේතුසාධක මොනවා ද?

පර්යේෂණ සාහිත්‍ය විමර්ශනය

වල්පොල රාහුල හිමියන් විසින් 1946 දී රචනා කරන ලද භික්ෂුවකගේ උරුමය නමැති කෘතිය තුළින් දේශපාලනය සම්බන්ධ සමාජයට අකැප දෙයක් නො වන බව පෙන්වා දෙයි. එය සම්බන්ධ සතු සමාජ වගකීමක් බව ද ඓතිහාසික භික්ෂු සමාජය සහ රාජ්‍ය අතර, පැවති අවිශේෂනීය සබඳතාව සහ යටත්විජිත යුගය තුළ රාජ්‍යයත්වය, සංස්කෘතිය, ශ්‍රී ලාංකේය අනන්‍යතාව ආරක්‍ෂා කර ගැනීමෙහි ලා ඉටු කරන ලද පුරෝගාමී භික්ෂු මෙහෙවර පිළිබඳ වැඩිදුරටත් මෙම කෘතිය තුළින් ප්‍රකාශ වේ.

මහාචාර්ය **K.N.O. Dharmadasa** විසින් 1997 දී භික්ෂුව සහ ලංකා සමාජය නමැති ග්‍රන්ථයට රචනා කරන ලද **Buddhism And Politics In Modern Sri Lanka** නමැති ලිපිය තුළ 1930 දශකයේ සිට 1980 දශකය දක්වා කාල පරාසය තුළ භික්ෂුව දේශපාලනයට පිවිසුණු ආකාර පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරනු ලබයි.

Vishaka S. Sooriybandaraගේ The Religious Ideology In Sri Lankan Politics: The Political Role Of Jathika Hela Urumaya (JHU) දර්ශනපති නිබන්ධනය 2004 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාකාරී

දේශපාලනයට ප්‍රවිෂ්ට වූ හික්කුන්ගේ ක්‍රියාකලාපය පදනම් කොට ගනිමින් සිදු කොට ඇත. ඒ අනුව ශ්‍රී ලාංකේය දේශපාලනයේ ආගමික දෘෂ්ටිය ජාතික හෙළ උරුමය පක්ෂයේ දේශපාලන භූමිකාව තුළින් පෙන්නුම් කර දී ඇත. ඒ අනුව ලංකාවේ ප්‍රධාන ධාරාවේ දේශපාලනය ආගමික දෘෂ්ටියක් මත පදනම් වූ අන්දම මෙමඟින් පෙන්වා දීමට උත්සාහ කොට ඇත.

මහාචාර්ය ජයදේව උයන්ගොඩ විසින් 2018 වර්ෂයේ දී රචිත “හික්කුන් වහන්සේ සහ නව දක්ෂිණාංශික දේශපාලනය” නමැති ලිපිය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ හික්කුන් සහ දේශපාලනය පිළිබඳ ව විග්‍රහ කොට ඇත. මෙහි දී දේශපාලනය සම්බන්ධයෙන් හික්කුන් වහන්සේලා අතර පවතින ප්‍රවණතා කිහිපයක් පිළිබඳ ව අදහස් ඉදිරිපත් කොට ඇති අතර, විශේෂ අවධානයක් යොමු කොට ඇත්තේ හික්කුන්ගේ රැකියා පැතිකඩ කෙරෙහි ය. මෙම හික්කුන් ශ්‍රී ලංකාවේ නව දක්ෂිණාංශික දේශපාලන ව්‍යාපෘතියක නියමුවන් ලෙස ඉදිරියට පැමිණ ඇති බව සඳහන් කොට ඇත. 2019 ජනාධිපතිවරණයෙන් පසු බෞද්ධ ඒකාධිපති පාලන තන්ත්‍රයක් සඳහා ලංකාවේ දේශපාලනය පරිවර්තනය විය හැකි බවත් පෙන්වා දී ඇත.

පර්යේෂණ රාමුව

මෙම පර්යේෂණය මඟින් අධ්‍යයනය කරනුයේ 2019 ජනාධිපතිවරණ ප්‍රචාරණ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් හික්කුන් වහන්සේලාගේ මැදිහත්වීම සම්බන්ධයෙන් පමණි.

පර්යේෂණ සාකච්ඡාව

2019 ජනාධිපතිවරණයෙන් පසු මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ සභාපති නිවේදනයක් නිකුත් කරමින් පෙන්වා දී තිබෙන්නේ මෙවර මැතිවරණයේ දී වැඩියෙන් ම මැතිවරණ නීති කැඩුවේ මාධ්‍ය ආයතන සහ ආගමික නායකයින් බව යි. Caffe සංවිධානය පෙන්වා දෙන පරිදි අනෙකුත් ජනාධිපතිවරණවලට සාපේක්ෂව පෝස්ටර් සහ කටවුට් භාවිතය අවම මට්ටමක තබා ගනිමින් 2019 ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු වී ඇත. නමුත් 2019 ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ කටයුතු උදෙසා ඉතිහාසයේ නො වූ විරූ අන්දමින් හික්කුන් මැදිහත් වීමේ ප්‍රවණතාවක් දැකගත හැකි විය.

ඒ අනුව මැතිවරණ වේදිකාවල කතා පැවැත්වීම, මාධ්‍ය සාකච්ඡා සහ මාධ්‍ය වැඩසටහන්වල අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම, YouTube නාලිකා සහ Facebook Page නිර්මාණය කර ගනිමින් අදහස් දැක්වීම මෙන් ම ධර්මදේශනා මාර්ගයෙන් ද හික්කුන් 2019 ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ කටයුතුවල නිරත වූහ. ඒ අනුව 2019 ජනාධිපතිවරණය තුළ බෞද්ධ හික්කුන් මැතිවරණ ප්‍රචාරණයට සක්‍රීය ලෙස සම්බන්ධ වීමට බලපානු ලැබූ හේතු පහත පරිදි සඹ්කෂිප්ත ව පෙන්වා දිය හැකි ය. හික්කුන් විසින් මැතිවරණ වේදිකාවල දැක් වූ අදහස්, මාධ්‍ය සාකච්ඡාවල සහ මාධ්‍ය වැඩසටහන්වල දැක් වූ අදහස් මෙන් ම ධර්මදේශනා ආශ්‍රයෙන් සිදු කරනු ලැබූ ප්‍රකාශ ආශ්‍රයෙන් එකී හේතුසාධක විමසා බලනු ලැබී ය.

හිඤ්ඤාත් වහන්සේලාගේ ප්‍රකාශ කළින් පැහැදිලි වූ කරුණක් වූයේ පසුගිය ආණ්ඩු සමය තුළ හිඤ්ඤාත් නො සලකා හැරීමට ලක් වූ බවත් ඒ හේතුවෙන් ඊට එරෙහිව නැගී සිටින බලවේගයක් ලෙස උන්වහන්සේලා ක්‍රියාත්මක වූ බවත් ය. අතීතයේ පටන් සමාජය තුළ හිඤ්ඤාත් වහන්සේලාට පැවති ප්‍රමුඛතාව බණ්ඩනය වූ සෑම අවස්ථාවක ම ඊට එරෙහි බලවේගයක් ලෙස හිඤ්ඤාත් මැතිවරණ දේශපාලනය ආශ්‍රයෙන් නැගී සිටි බවට උදාහරණ ලංකාවේ මැතිවරණ ඉතිහාසය තුළ පවතී. හිඤ්ඤාත් මෙම ආකල්පයෙන් පසු වීම අතීත අනුවේදනයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිදු වී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

එසේ ම 2019 ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරණ කටයුතුවල දී හිඤ්ඤාත් ක්‍රියාකාරී භූමිකාවක නිරතවීමට බලපාන ලද ආසන්නතම හේතුව පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය යි. බෞද්ධ මූලධර්මවාදය, අවිහිංසාවාදය, නමාශීලීත්වය, වැනි නවීකාරක ගුණයන්ගෙන් සමන්විත වේ. ඇඟහිස්ථානය, පාකිස්ථානය, බංගලාදේශය, ඉන්දුනීසියාව හා මැලේසියාව වැනි රටවල බුදුදහම දුර්වල වූයේ ප්‍රවණ්ඩකාරී ආගම්වලට අවිහිංසාවාදයෙන් පිළිතුරු දීමට යාමෙනි. මේ හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතැම් හිඤ්ඤාත් අවිහිංසාවාදය පසෙක තබා ප්‍රවණ්ඩකාරී ලෙස හැසිරෙන අන්දම දැකගත හැකි ය.

පාස්කු ප්‍රහාරයෙන් පසු රට පුරා නිර්මාණය වූ අර්බුදකාරී වාතාවරණය තුළ මුස්ලිම් පල්ලිවලින් කඩු කිණිසි සොයා ගැනීම, දොස්තර සාගි සම්බන්ධ සිද්ධිය, මඩකලපුව ශරියා විශ්වවිද්‍යාලය, ඇතැම් ප්‍රදේශවලින් වදපෙති සොයා ගැනීම, මාවනැල්ල හා ත්‍රිකුණාමලය ප්‍රදේශවල බුදුපිළිමවලට හානි සිදු කිරීම ආදී සිද්ධි ද හිඤ්ඤාත් ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රචාරක කටයුතුවලට සක්‍රීය ලෙස සම්බන්ධ වීමට හේතු විය. එසේ ම බෞද්ධ සමාජ සංවිධානවල ක්‍රියාකාරීත්වය ද 2019 ජනාධිපතිවරණයේ ප්‍රධාන සාධකයක් විය. බොදු බල සේනා, රාවණා බලය වැනි බෞද්ධ සංවිධාන සිංහල බෞද්ධ බහුතරයේ ආකර්ෂණය දිනා ගනිමින් ජනාධිපතිවරණ සමයේ ජනතාවගේ මතයට බලපෑම් එල්ල කරන ලදී.

එසේ ම 2019 ජනාධිපතිවරණයට හිඤ්ඤාත් සම්බන්ධ වීමට බලපාන ලද හේතූන් අතර, සිංහල-බෞද්ධ විඥානයේ පවතින බෞද්ධ ඒකාධිපති පාලකයෙකු පිළිබඳ සිහිනය ද බලපා තිබේ. මැතිවරණ දේශපාලනයට ප්‍රවිෂ්ට වූ සියලු හිඤ්ඤාත්ගේ ස්වරූපය භීතිය සහ චිරත්වය එකට කැටි වූ රැකිකල් ස්වරූපයක් බව පැහැදිලි වේ. අවිහිංසාවාදී මාර්ගයක සිටින හිඤ්ඤාව මෙලෙස ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයට ප්‍රවිෂ්ටවීම තුළින් සිදු වන්නේ පටු ජාතිවාදී, ආගම්වාදී හැඟීම් ඉස්මතු වීමකි. ඉස්ලාම් මූලධර්මවාදය වැනි හයානක අභියෝගවලට බුදුදහමේ පවතින අවිහිංසාවාදීභාවයෙන් පිළිතුරු දීමේ නො හැකියාව මෙයට ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය.

පර්යේෂණ නිගමනය

2019 ජනාධිපතිවරණ ප්‍රචාරණ කටයුතුවල නිරතවූ හිඤ්ඤාත්ගේ ක්‍රියාකලාපය, අවිහිංසාවාදී බුදුදහම තුළ අධිකාරීවාදී අනුගාමිකයන් පිරිසක් නිර්මාණය වීමෙහි ලා බලපා ඇත. මෙහි සමස්ත ප්‍රතිඵලය වූයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට බලපෑම් එල්ල වීම, ජනවාර්ගික ජාතිකවාදය ඉස්මතු වීම, ජාතික නායකත්වයක් වෙනුවට ජනවාර්ගික පදනමකින් යුතු නායකයෙකු නිර්මාණය වීම ආදී ගැටලු සමූහයක් නිර්මාණය වීම

යි. ඒ අනුව සිදු විය යුත්තේ හික්ෂුව ප්‍රධාන ප්‍රවාහයේ දේශපාලනයට මාර්ගෝපදේශ සැපයීම මිස ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයට ප්‍රවිෂ්ට නො වීම යි.

ප්‍රමුඛ පද: හික්ෂුව, දේශපාලනය, මැතිවරණය, මූලධර්මවාදය, භූමිකාව

මූලාශ්‍රය

- වජිරසීහ, කඹුරුගමුවේ (2007). හික්ෂුව, විනය සහ දේශපාලනය. කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි.
- ගුණවර්ධන, රණවිර (1993). සිවුර සහ නගුල. කොළඹ.
- සිල්වා, නලින් (2004). මැතිවරණය සහ හාමුදුරුවෝ. මහරගම: වින්තන පර්ෂද ප්‍රකාශකයෝ.
- සොයිසා, ඒ.පී. (1947). සඬිසරත්නය නම් වූ දේශපාලන හික්ෂුව. කොළඹ.
- ප්‍රනාන්දු, ලක්සිරි (1974). ජාතික ව්‍යාපාරය ව්‍යවස්ථා වර්ධනය සහ වාමාංශික ව්‍යාපාරයේ උපත. නුගේගොඩ: දීපානි ප්‍රකාශකයෝ.
- මලල්ගොඩ, බන්දුතිලක (2002). ශ්‍රී ලංකාවේ මැතිවරණ පුරාණය. කොළඹ: ශේඛා එන්ටර්ප්‍රයිසස්.
- රාහුල, චල්පොළ (1946). හික්ෂුවගේ උරුමය. කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- රුහුණේ, නජිමිත්‍ර (1947). දේශපාලන හික්ෂුව. කොළඹ: ස්වස්තික මුද්‍රණාලය.
- උයන්ගොඩ, ජයදේව. "හික්ෂුව වහන්සේ සහ නව දක්ෂිණාංශික දේශපාලනය". අනිද්දා. ජූලි 2018.
- ගුණසිංහ, නිවුටන්. "සඬිසයාගේ සඬිකේතාත්මක භූමිකාව", ප්‍රවාද. අප්‍රේල් 2000.
- ජයවර්ධන, කුමාරි. "බෞද්ධ විඥානය හා ජනවාදික ප්‍රශ්නය. ප්‍රවාද. අප්‍රේල් - දෙසැම්බර් 2000.
- දේවසිරි, නිර්මාල් රංජිත්. "හෙළ උරුමයේ ඉරණම සිංහල බෞද්ධයාගේ අර්බුදය හා සමස්ත හික්ෂු නායකත්වයේ වගකීම, බලය. අප්‍රේල් 2004
- සෙනෙවිරත්න, එච්. එල්. "බුද්ධාගම සඬිසයා සහ සිවිල් සමාජය". ප්‍රවාද. ජනවාරි- මාර්තු, 2001.
- Kemper, Stevan (1978). **Buddhism without Bhikkhus**. The Sri Lanka Vinaya wardhana society. Religion and the Legitimation of power in Sri Lanka(ed.). Bardwell Smith. Chamberbury: Anima Books.
- Malalgoda, Kithsiri (1976). **Buddhism in Sinhalese Society 1760-1900: A Study of Religious Revival and Change**. Califoniya Press.
- Obesekara, Gananatha (1970). **Buddhism and Society: A great Tradition and its Burmese Vicissitudes**. Newyork: Haper & Row.
- Pandnis, Urmila (1976). **Religion and Politics in Sri Lanka**. NewDelhi: Manohar.
- Thambaiiah, S.J. (1992)' **Buddhism Betrayed, Religion, Politics and Violence in Sri Lanka**. London: Chicago Press.
- Weerawardana, I.D.S. (1951) .**Government and politics in Ceylon 1931- 1946**.Colombo: Ceylon Economics research association.
- Weerawardana I.D.S. (1960). **Ceylon General Election 1956**. Colombo: M.D. Gunasena & Co.Ltd.
- <https://www.colombotelegraph.com> > naveendra-p-de-zoysa-17-june-2018
- <https://janathamathaya.com> > Editor's Choice
- <https://www.bbc.com> > sinhala > world-47059349
- <https://lankafirstnews.lk> >

- www.silumina.lk ›
- www.divaina.com ›
- <https://dharmanidhaana.wordpress.com> › category ›
- <https://www.anidda.lk> ›
- <https://www.xnews.asia> › Local
- <https://ravaya.lk> ›
- <https://www.hirunews.lk>
- <https://www.newsfirst.lk>
- www.YouTube.com